

A. Jokstad
Osseointegration and dental implants
Ames: Wiley-Blackwell, 2009
419 bl., geïll. € 125
ISBN 978 0 8138 1341 7

Osseointegratie en orale implantaten

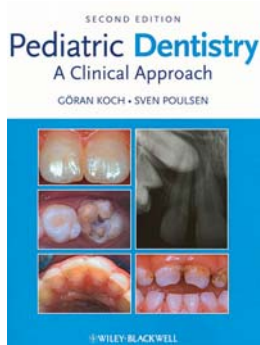
Vijftig jaar na de bekende conferentie over osseointegratie in Toronto vond in 2008, in dezelfde stad, opnieuw zo'n bijeenkomst plaats. Aan de sprekers op dat congres was gevraagd hun visie op schrift te stellen en dit boek vormt daarvan het resultaat. De lijst met auteurs bevat vele gerenommeerde klinici maar zeker ook wetenschappers, wat de basis kan zijn voor een mooie balans.

Die balans is er ook zeker. Het is gewoon een lekker leesbaar boek met voor ieder wat wils. Sommige hoofdstukken bieden een up-to-date overzicht van de in de literatuur beschreven resultaten van implantologische behandelingen, in andere wordt ingegaan op biologische principes en ontwikkelingen op het gebied van biomaterialen en implantaatoppervlakken. Er zijn ook hoofdstukken met een meer klinische insteek: hoe gaat de behandelplanning in de edentate en partieel dentate kaak in zijn werk? Wat zijn de chirurgische en prothetische overwegingen, mogelijkheden en beperkingen?

Het boek bestaat uit 24 hoofdstukken, waarvan

enkele bijdragen bevatten van auteurs over belerende, soms compacte onderwerpen. Dat maakt het geheel overzichtelijk en het boek leent zich daardoor uitstekend voor 'onderwerpsgewijs' lezen en leren. Zo zijn er bijvoorbeeld hoofdstukken toegespitst op de toepassing van implantaten bij jeugdigen of bij bijzondere zorggroepen. Als een thema de bijzondere interesse van de lezer heeft, dan laten de hoofdstukken zich goed onafhankelijk van elkaar lezen en zijn ze, mede door de duidelijke legenda, goed te vinden. Het boek is passend geïllustreerd; er bestaat geen overdaad aan weliswaar fraaie, maar niet functionele afbeeldingen zoals je dat soms in andere boeken aantreft.

De recensent van dit boek bekruipt een gevoel van spijt dat hij niet aanwezig was op het congres dat de basis vormde voor dit boek. 'Osseointegration and dental implants' is een tijdsdocument dat bijzonder geschikt is voor een ieder die in de implantologie is geïnteresseerd of voor hen die zich er nader in willen verdiepen.

G. Koch, S. Paulsen
Pediatric dentistry, a clinical approach
Oxford: Wiley-Blackwell, 2009
360 bl., geïll. € 115
ISBN 978 1 4051 6100 8

Overzichtswerk kindertandheelkunde

Bij Wiley-Blackwell verscheen de tweede volledig herziene druk van 'Pediatric Dentistry, a clinical approach' onder redactie van Göran Koch en Sven Paulsen. Het boek is een spijkerharde aanrader voor iedereen die op de hoogte wil blijven van verschillende onderdelen van de kindertandheelkunde of meer wil weten over (nieuwe) richtlijnen op dit gebied.

Het is bekend dat de productietijd van een overzichtswerk lang is. Op het moment dat het boek op de markt komt, moeten de eerste hoofdstukken eigenlijk al weer worden aangepast. Dat is een harde waarheid in uitgeverland. Het is dus zaak dat in een nieuwe editie de hoofdstukken up-to-date zijn, de afbeeldingen actueel zijn, en een aantal nieuwe ontwikkelingen wordt behandeld. De informatie over procedures moet veilig zijn en zijn gebaseerd op evidence-based onderzoek of een getrouwe weergave zijn van de zogenoemde 'state of the art' (experience based). Er mogen ook geen speculatieve zaken in staan. In deze opzet zijn de redacteurs van 'Pediatric

Dentistry' volstrekt geslaagd. Het overzichtswerk is een typisch kindertandheelkundeboek: breed georiënteerd, het bevat alle onderdelen van het vak, inclusief aan de tandheelkunde gerelateerde disciplines die nogal eens aan de aandacht ontsnappen. De redacteurs hebben veel Scandinavische auteurs gemobiliseerd voor een bijdrage en dat is een goede keuze geweest. Veel basaal onderzoek in de kindertandheelkunde op het terrein van preventie, cariologie en traumatologie komt immers uit de 'Nordic countries'.

Een speciale vermelding verdienen de hoofdstukken over pijn (uitgebreid), röntgenologie (creatieve ideeën en technieken), preventie (goed eigen onderzoek) en cariës en cariësmanagement (hoge kwaliteit en goed eigen onderzoek).

Kortom: deze nieuwe editie is een voortreffelijk werk, niet alleen voor docenten, maar ook voor iedereen die met kindertandheelkunde te maken heeft.

C. de Baat, G.M. Raghoobar, W.F.M. Pelkmans-Tijs
 Implantaten en prothetische constructies. Een inleiding voor mondhygiënisten
 Houten: Bohn Stafleu van Loghum, 2007
 111 bl., geïll. € 35,00.
 ISBN 978 90 313 4381 2

Implantaten en prothetische constructies

Deze uitgave is samengesteld naar aanleiding van een verzoek van ervaren mondhygiënisten op een universiteitsafdeling, die daar dagelijks in aanraking kwamen met patiënten die behandeld werden met implantaten. De ondertitel luidt daarom ook 'Een inleiding voor mondhygiënisten'.

In 8 hoofdstukken wordt een beknopte beschrijving gegeven van het gehele traject met implantaten; van het opstellen van een behandelplan tot en met de nazorg. Over de orale implantologie wordt de nodige basisinformatie gegeven om begrip te bevorderen van de noodzaak om alle onderdelen van implantaten en prothetische constructies onder controle te houden. Ook de noodzaak om patiënten te begeleiden bij zelfzorg wordt beschreven.

Het hoofdstuk over nazorg is zeer toepasbaar voor de mondhygiënist in de dagelijkse praktijk. Dit onderdeel van de behandeling is erg belangrijk is omdat plaque en tandsteen op de implantaten, de mesostructuur en de prothetische constructie een ontsteking van het mondslijmvlies en vooral van het slijmvlies rondom de implantaten kunnen veroorzaken

en verkeerde belasting uiteindelijk kan leiden tot verlies van het implantaat. Heel overzichtelijk worden hier handvatten gegeven voor de nazorg door de mondhygiënist in de vorm van 5 controlelijsten:

1. vragenlijst tijdens de anamnese;
2. inspectielijst voor implantaten en omringend slijmvlies;
3. verwijzing naar behandelend tandarts;
4. behandelingen door de mondhygiënist;
5. (her)instructie.

Helaas ontbreekt een duidelijke richtlijn voor de frequentie van nazorg. Op grond van de noodzakelijke reguliere röntgenopnamen bedraagt die minstens 1 maal per jaar.

Deze uitgave is toegankelijk geschreven, overzichtelijk en handzaam om mee te werken, en goed voorzien van ondersteunende illustraties. Het boek is zeker de moeite waard voor de mondhygiënist of algemeen practicus bij wie tijdens de opleiding de orale implantologie niet of slechts in beperkte mate aan de orde is geweest. Ook is het uitermate geschikt voor meer ervaren mondzorgverleners als bondig naslagwerk.

SCIRUS
 for scientific information only

Logo van Scirus zoekmachine.

De omgekeerde pyramide als weergave van het filteren van de bronnen om tot een zoekresultaat te komen. (Uit: *Technology behind Scirus*).

Webadres: <http://www.scirus.com/srsapp/>

Een zoekstelsel voor de wetenschap: Scirus

Scirus is een zoekstelsel voorzien van specifieke technieken om het internet te doorzoeken op wetenschappelijke informatie. Het stelsel doorzoekt meer dan 350 miljoen webpagina's en haalt gegevens uit databanken, onderzoeksrapporten, peer-reviewed artikelen, patenten, tijdschriften, digitale archieven en de repositories van universiteiten. Filtertechnieken zorgen er voor dat relevante gegevens worden opgehaald, óók uit pdf- en postscript (print)bestanden van websites die niet openbaar toegankelijk zijn. Het zoekterrein van Scirus bestrijkt, behalve biotechnologie, fysica en geneeskunde, ook de sociale wetenschappen.

De belangrijkste geraadpleegde bronnen zijn Medline, BioMed Central met opensource tijdschriften, digitale archieven van universiteiten wereldwijd, LexisNexis (met patentburo's van Amerika, Europa en Japan), NASA en diverse wetenschappelijke uitgeverijen, onder meer van de online edities van *Nature en Sage*. Op de website van Scirus worden op wetenschappelijke merites gescreende artikelen over talloze onderwerpen (topics) aangeboden. Deze topics

zijn per vakgebied en via een alfabetisch register geordend. Bezoekers kunnen zich gratis registreren en worden uitgenodigd een wetenschappelijke bijdrage te leveren. Webadres: <http://www.scitopics.com/>

Men kan op verschillende manieren zoeken met Scirus. Na het invoeren van een zoekterm op de homepage worden links op het scherm bronnen, webcategoriën, typen bestanden (pdf, html, word e.d.) getoond, voorzien van het aantal gevonden bronnen. De zoekactie kan worden verfijnd via minimaal 10 afgeleide begrippen. Na een filter krijgt men telkens nieuwe afgeleide termen te zien, die weer kunnen worden verfijnd.

Met 'Advanced search' kan een specifieke zoekactie worden gestart en met 'Preferences' is het mogelijk de resultaten van de zoekactie te ordenen. De beginnende gebruiker van deze zoekmachine doet er goed aan zich eerst op alle mogelijkheden te oriënteren en met de zoekmethoden te oefenen om een optimaal zoekresultaat te boeken.